

IZJAVA SVEDOKINJE 95

data Fondu za humanitarno pravo 13. marta 1993. u izbegličkom centru Kirkclareli u Turskoj

Ime i prezime: [REDACTED]

Rođena: 1965. u selu [REDACTED]

Zanimanje: radnica

Mesto satnovanja: selo [REDACTED]

Trećeg jula 1992. godine bili smo u šumi kao i prethodnih noći. Srpska vojska u maskirnim uniformama opkolila je taj deo sela Mješaja i počeo je napad u kojem je poginulo i ranjeno nekoliko naših ljudi. Po prestanku pucnjave odvode nas na jednu livadu na kojoj su već bili njihovi komandanti, maltretiraju nas i odvode u naselje BUK BIJELU. Tu mi pretresaju stvari koje sam nosila sa sobom da bih mogla da presvučem decu. Ostajemo do četiri sata popodne, a onda dolazi autobus kojim nas odvoze u Foču u SREDNJOŠKOLSKI CENTAR. Smestili su nas u učionice, a potom počinju da ulaze srpski vojnici. Naizmenično. Neke od tih sam poznavala iz škole i sa posla. Bilo je i nepoznatih koji su došli iz Srbije i Crne Gore.

Prvi koji me je izveo bio je Janjić Janko zvani TUTA. Njega sam poznavala i viđala u Foči pre rata. Sa njim su bila četvorica meni nepoznatih ljudi. Izveli su i [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] i [REDACTED]. Uveli su nas u jednu od učionica. TUTA je rekao: „Skidajte se”. Mislila sam da se šali, jer ga poznajem. Rekla sam mu: „Što će se skidati, lepše mi je ovako.” Tada mi je prišao i opalio tri šamara.

Pošto sam videla šta očekuje, a i držao je uperen pištolj prema meni, uplašila sam se i skinula. Neki čovek sa crnom trakom oko glave, dobacio je TUTI da ostavi to za kasnije. Ali TUTA je ipak obavio svoje. Kada je završio rekao mi je da se obučem i da idem u učionicu kod ostalih. I druge su silovane. Videla sam to jer se sve dešavalo u jednoj prostoriji. Njih su silovali vojnici koje je doveo sa sobom TUTA.

Iste večeri dolazi čovek kojeg ne poznajem, ali mi je poznat iz Foče. Odvodi me u istu učionicu u kojoj su me prvi put silovali i naređuje mi da se skinem. Kada je završio, kaže mi da se operem i odlazi. Posle njega dolazi drugi čovek, takođe iz Foče. Siluje me i on.

U toku tih osam dana svako veče se dešavalo isto. Izvodili bi me, a potom silovali.

Jedanaestog jula prebacuju nas u sportski centar PARTIZAN. Priča iz školskog centra se ponavlja. Odvode nas, siluju i maltretiraju. U toku tih četrdeset dana, koliko smo bili u Partizanu, prepoznaš sam mnoge Srbe: BORU MIJOVIĆA, mog školskog druga, PAPRICU DANKA, takođe mog školskog druga, IVANOVIĆ SLAVU, taksistu iz Foče, ĆELASAN JANKA, vozača autobusa u preduzeću „MAGLIĆ”, JANKA JANJIĆA zvanog TUTA, MATOVIĆ SPOMENKA, GAGOVIĆ DRAGANA, načelnika stanice milicije, ZORANA PAVLOVIĆA, JANKA VASILJEVIĆA, GOJKA JANKOVIĆA, GINIĆ DRAGANA, SIMIĆ VESELINA i MILENKA PAPRICU. Ne mogu se setiti kojim redom su dolazili po mene, ali znam da su me silovali i danju i noću i da je tako bilo sve vreme do odlaska iz Foče. Mnoge od njih nisam lično poznavala ili su mi bili poznati iz grada. .

Oko 1. avgusta odvode me četvorica ljudi iz Foče u jednu muslimansku kuću u blizini PARTIZANA. Sve ih znam iz viđenja, a jednog od njih sam i prepoznaš. Radio je na Brodu sa mojim mužem. Iživljavali su se na meni, gasili su mi cigarete po desnoj ruci. Potom su me sva četvorica silovala. Kolega mogu muža usput je dobacivao ostalima da me bace u Drinu. Na

to je drugi odgovorio: „Jok, idemo po njenu čerku, nju ćemo silovati“. Ipak su me na kraju vratili u PARTIZAN.

Jednom prilikom u PARTIZAN je došla novinarka TANJA VREĆO, Srpkinja iz Radio Foče. Pretstavila se kao novinarka iz Sarajeva i razgovarala je sa tri devojke: [REDACTED], [REDACTED] I [REDACTED]. One je nisu prepoznale. Pitala ih je kako im je ovde, da li ima silovanja i maltretiranja.

Sutradan je došao ŽAGA Crnogorac sa svojom grupom. Pitao je: „Gde su one tri koje su znale da daju intervju, da daju i meni?“ Prišao je mojoj jednogodišnjoj čerki i nad njenom glavom mi je rekao: „Hoćeš i nju da zakoljem?“. Sagnula sam glavu i čutala. Tom prilikom je odveo [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] i [REDACTED]. Prve tri se nisu vratile, o njima niko ništa ne zna, a [REDACTED] nam je po povratku ispričala da je bila kod Vaasiljević Gice na BRODU i da su je tamo silovali. Ima samo 16 godina.

Bilo mi je teško u PARTIZANU. Kad god bi me odvodili, deca su plakala. Tražili su da jedu, a ja nisam imala šta da im dam. Nekada jedan, nekad nijedan obrok. Obično su to bili prokisli ostaci obroka od kojih su se deca razboljevala. Moji su dobili proliv i temperaturu. Nisam imala čebe da ih pokrijem, a kao oblog stavljala sam im mokre čarape na glavu. Jedan od stražara obećao je da će dovesti doktora, ali za svih četrdeset dana doktor se nijednom nije pojavio.

Tih dana se čulo da su naši zarobili dvojicu Srba. U PARTIZAN dolazi Bojat, rođak jednog od uhapšenih i Novica Blagojević, otac drugog uhapšenog. Pitali su da li ima nekoga iz Goražda. Rekli smo da nema. Bojat je naredio da ja krenem da pregovaram sa našima da puste ove zarobljene. Pre mene su išle [REDACTED] i [REDACTED]. One se nisu vratile. Ostale su kod naših. BOJAT mi je dao poruku za [REDACTED] čiji sin je bio zatvoren u KP DOMU. Odvezli su me do OSANICE koja je bila četnička teritorija. Dali su mi belu zastavu i rekli da idem, ali da ne dolazim bez odgovora. Zapretili su mi da će mi pobiti decu i baciti ih u Drinu da nizvodno stignu do Goražda, ako se ne vratim.

Čim sam krenula, četnici su počeli da pucaju sa moje desne strane. Povikali su mi da se vratim dok ne obaveste i drugu stranu. Polazim po drugi put. Ovog puta, nakon pedesetak metara Muslimani iz škole otvaraju vatru. Kasnije su mi rekli da nisu videli belu zastavu. Zvala sam [REDACTED], a pomislih ostadolj ovde, ni tamo ni ovamo. Kada je jedan metak opalio pored noge dobila sam neku snagu, ali sam znala da je najbolje da se ne pomeram. Jače sam dozivala [REDACTED] i tek onda dolazi odgovor: „HAJDE, HAJDE“. Pošto je sve bilo minirano govorili su kako da se krećem. Dolazim u ŠKOLU i predajem poruku. Kada je [REDACTED] pročitao poruku, zagrio me je i rekao mi: „Dete, ovo mi je prva vest o sinu [REDACTED]“. Plakao je.

Nakon toga vraćam se sa porukom koju je napisao OSMAN ŠUBAŠIĆ. Pred rastanak OSMAN me je savetovao da se ne vraćam, da Drinom plivaju leševi iz pravca Foče. Ali ja sam već unapred odlučila da se vratim zbog dece.

Vraćam se, predajem poruku. Ponovo me odvode u PARTIZAN.

Veče pre odlaska poslednjeg konvoja iz Foče, 12. avgusta došla su četvorica i odvode [REDACTED] i mene na gradski stadion. Ne znam im imena. Vikali su: „Skidaj se, skidaj se!“. Obe smo čutale i skinule samo donji deo garderobe. Jedan me je dohvatio spreda i naterao me da mu pušim, dok me drugi silovao otpozadi. Potom su dolazili u grupama po četvorica, petorica. Izbrojala sam 28 četnika, a onda sam se onesvestila. Jedan od njih me je polivao pivom. Došla sam sebi. BORA iz VALJEVA (saznala sam kasnije u razgovoru sa njim kako se zove i odakle

je) lupao mi je šamare i vikao: „Šta ti je, šta ti je!”. On me nije silovao. Kasnije mi je pomogao da dođem do autobusa. Šta je za to vreme bilo sa ██████████, ne znam. Bila je visoko na klupama iznad mene. Verujem da su i sa njom radili isto što i sa mnom.

Kada smo prolazili pored PARTIZANA, ██████████ je u strahu povikala: „Šta će moje dete bez mene, ima samo 3 godine”. Jedan od četnika je tada izvadio nož i povikao: „Ćuti, sad ću da te zakoljem, šta vaši rade od naših”.

Odvode nas u selo MJEŠAJA, u barake u BUK BiJELOJ. Tamo se nalazilo oko 300 četnika. Odvajaju me od ██████████. Bora mi kaže da će me silovati samo još dvojica. Međutim i pored obećanja dolaze njih petorica. Među njima je bio i ĆALASAN JANKO. On je vozio autobus u preduzeću „MAGLIĆ” i dovezao nas iz PARTIZANA u Novi Pazar. Ostali mi nisu bili poznati. Posle ove petorice BORA mi je prišao i rakao: „Hajde da se okupaš”. Vraćam se i on me nudi cigaretom. Nismo ni ispušili tu cigaretu, a neko poče kucati na vrata. BORA je povikao: „Jesam rekao da niko ne dolazi 2 sata”. Postala sam nervozna. BORO je pokušavao de me umiri i govorio mi da ne pravim skandal. Međutim, nakon zapaljene druge cigarete opet je neko pokucao na vrata. BORO više nije mogao izdržati i počeo je da viče na njih: „Kako vas nije sramota, imate li vi žene i decu!”. Zapucali su na vrata. On je izašao a meni rekao da nikoga ne puštam. Vratio se nakon par minuta i kolima je vratio mene i ██████████ u PARTIZAN.

Sutradan oko 2 sata po podne došla su dva autobusa po nas i konačno smo izašli iz Foče. Prenoćili smo u Podgorici, a sutradan smo stigli u Novi Pazar.